

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egyesség szerint. A nyílt tér sora 1 korona</p>
--	--	--

Termeljünk többet!

Moraht őrnagy, a kiváló német katonai író, pár hete meglátogatta a Kárpáti harcokat. Látogatását leírta. Azt is, amit, Magyarországon útközben látott. Azt írja: „... ez ő erejű nép asszonyait állította az ekevas mellé, az izmos asszonyi karok kettős ökörfogatokat vezetnek.”

Bulgária mezőgazdasági munkáját utolsó háborúi alatt az asszonyok és gyermekek végezték el s fényesen megoldották, hogy az ember első életszükséglete, a táplálék, biztosítva legyen.

Ez a munka kötelessége a magyar asszonyokra és gyermekekre is.

A férfiak izmos karja ott küzd, harcol a világháború rettenetes forgatagában, itthon munkájuk elvégzése az öregekre, asszonyokra és gyermekekre vár.

Ez a békés munka éppen olyan fontos a nagy győzelem kivívására, mint a férfiak harcos munkája. Ha nincs kenyér a küzdő katonáknak, az izmos férfiak elgyengülnek, kihull kezükből a Manlicher, elbukik a nagy küzdelem s vele bukhatik ez az ország, a szép, az áldott, az ezeréves Magyarország is.

De ennek az őserőjű magyar földnek nem csupán a haza határait védő

katonákat kell eltartani, el kell tartania az itthon maradt népet és jórészt Ausztriának népét is. Ezt a nagy hivatását, amely döntő súllyal nehezdedhetik bele a világháború mérlegébe, csakis akkor tudja teljesíteni, ha az eddig termelés határait, nemcsak hiven megtartja, hanem még fokozza is. Azért a jelszó az legyen az egész vonalon: — Termeljünk többet!

Itt a tavasz. A nap teremtő ereje átjárja a rögöket, megindul a termelés csodálatos folyamata: itt a tavaszi munka. Most, most kell százszorosán bele sugnunk a tavaszi napfénybe, az áldott permetező esőbe, a földet művelő nép lelkébe: Termeljünk többet! Ne maradjon talpalatnyi föld parlagon. Minden rög, amelyben a termelő erő ott rejtekezik, kapja meg a maga magvát, hogy megsokszorozva adja vissza azt a munkáló kezeknek. Nálunk a béke idején sok-sok föld van még, amely használatlanul, parlagon hever. Ezeket a területeket vonják most bele lehetően a termelés munkájába. Egyéb területeket pedig használjanak ki intenzívebb módon, gazdaságosabban. A szőlőhegyek, az erdők, az udvarok, a virágos kertek, gyümölcsösök, igen sok teret adnak arra, hogy akár mezőgazdasági, akár konyhakerti vetemények termelésére fölhasználjuk. Ha máskor a gazda tiltotta, hogy a forgatásba a szőlők fejezeteibe asszonya

konyhakerti veteményeket rakjon, most inkább maga biztassa rá, hogy míg háború tart, adja ki bőséges gyümölcsét az a föld a maga népének táplálására, éltetésére, boldogulására.

Ez a többtermelés a béke idején is az egyre fokozódó drágaságnak szinte egyetlen orvossága volt. Most, a háború idején, amikor nagy termő területek a rajtuk végig robogó hadtestektől, sivatágokká váltak s ezek népének ellátása is a megkimélt területek termésére vár: a többtermelés egyenesen az éhség nyomorgásaitól ment meg bennünket.

Ez a többtermelés az ország nemzetgazdasági szempontjából is első rendű kötelesség. A nagy drágaság, amelyet a háború szült s amely a háború után is még sokáig eltart, ugyancsak nagy, busás jövődelemhez juttat, ugyancsak nagy, busás jövődelemhez juttatja a magyar népet s a messze jövő jólétének és gazdaságának veti meg alapját.

Tehát a többtermelést parancsolja a termelő jól felfogott érdeke, de emellett szinte nemzetfenntartó nagy missziót is teljesít, ezekben a nagy, nehéz időkben, amelyeknél súlyosabbat alig szült még az emberiség történelme.

Termeljünk többet, hogy:

1) harcoló véreinket az ország kelldéppen elláthassa;

Viziók.*

I. felvonás.

Künn vad, zibongó, lelkes főrgeteg,
Benn félhomály, csend, csukló zokogás.
Künn kürt riad, bős harci lárma zeng,
Benn sutlogó, halk méla hangon
Asszonyától, gyermekétől
Búcsúzik egy komédiás.
— A kis sarokban vetve áll az ágy,
A csöppség tárt karokkal hív: Apám?
S én készülődök hosszú nagy-nagy útra.
Vaj mit is mondjak vigaszodra?
Mit értesz abból, hogyha mondom is:
Hogy harcba hív hazám?
Te sírsz s én mégse maradok.
Te sírsz, anyád is s véle annyi más,
Csak én nem sírok. Könnyüm rejtve hullik.
Hisz else hinnék, megmosolyognák:
No nézd, hogy sír, pedig csak egy komédiás.

*. E szép költemény Csornits Elemér sümegei kántor testvérbátyjának. Cs. Csapó Jenőnek szerzeménye. Csapó a kolozsvári Nemzeti Színháznak volt elsőrendű tagja. Mint poéta és énekes is kiváló. A haza a déli harctérre szállította, ott a Losnica melletti erdőben egy szerb golyó szíven találta s megölte. Halála gyásza a színpadnak is, az irodalomnak. Özvegyet és kis leány árvát hagyott hátra. A mély erzésű szép verset olvasóink figyelmébe ajánljuk.

II. felvonás.

A játék nagyba megy Fügöny felgördül.
Az ügyelő csengője szól; fegyver ropog.
Zenének nincsen hujja: ágyú döbög.
A színpad Isteni A szív dobog.
Tömeghatás nagy, óriási.
Reinhardt inas lennél csak itt!
A jalkiáltás belevész a füstbe.
A vért mohón felissza a család.
Az égzendítő veszett zürzavarban
Szívemben nagy nagy érzés vajudik:
Az élre menj! Ugy harsogd, zúgd, tivöldsd!
Előre! Nem! Mind-mind utánnam!
S rohannék mig leroskad lábam;
Hisz hős vagyok, ha egy a sok közül,
S mig lelkem vad lázban örül,
Agyamra ráborul a régi átok:
Publikum! Ezt is csak póznak látod.
Csak póz a harci kedvem. Kellék a fegyver.
Játék a hőrgés, vajj mi lenne más?
Hisz nem vagyok, csak egy komédiás!

III. felvonás.

Komédiának vége.
A lázas agy nagy, csendes pihenőre tér.
Egy mély gödörben mésszel beborítva
De sok bűbőnat befelér.
A testem porlad. Bomlik is talán.
A lelkem kóvályog még egy kicsit.
Aztán csak rátalál az útra
És a zsinórpadlásra száll. Benyit.

Hej mennyi sok, szép, drága holmi.
Kulissza, díszlet mind arany, ezüst.
A jellegfátoly selymes, majd elomlik,
S a suffitákban millió csillag fénye sűt.
Egy trónus csupa briliánsból,
S az angyalok nem dróton lengenek.
Vakit a fény, s a zenekarból
Soha nem hallott hangok zengenek.
Csak állok. Lábam gyökeret ver.
Szóllítanak. Avagy csak képzelem?
Ki vagy fiam? Minthogyha kérnének.
S én szívszorongva felelem:
— Direktor ur! Pardon, hogy élek.
Vagy nem is élek, hogyha jól veszem.
Ott lenn szenvedtem, türtem, ámde
Nyugalmam itt fenn ugy-e meglelem?
Hazudtam én tenger sok könnyet,
És elmimeltem tenger bánatot.
Csak magamét nem hitte senki,
Hisz én csak egy komédiás vagyok.
Szerelmem játék volt. — Így mondták.
Játék és póz az életem.
Schminkelt a vér is itt a mellemen,
A könnyüm viz volt. Mesterséges.
És póz a lelkes harci láz,
A jalkiáltás, mely elhagyta ajkam,
Csak trükk. Egy sikerült nőánsz.
Komédia volt minden ó Atyám!
Komédia csak, semmi, semmi más.
Komédiából harcba ment és...
Meghalt egy komédiás.

Csapó Jenő.

2) az itthon maradt fogyasztó községet eltarthassa;

3) ránk szoruló szövetséges társainknak a fölösleghől mind több jusson;

4) a drágaság előnyeit a maga vagyoni helyzetének gyarapítására teljes mértékben kiaknázza.

Bizom benne, hogy a magyar föld mives nép, amelynek vállain a mi ezer éves hazánk fenntartása nyugodott, ezekben a történelmi nagy, nehéz napokban is kiváltja magából a benne rejlő ősi erőt s ha férfiai mint a világ első katonái, ott védik a haza életét a harc mezején, az itthon maradtok szentül elvégzik a rájuk váró szintén hazavédő nagy hivatást: a többtermelést a békés munka mezején.

Temetés a harctéren.

Egy sümegi önkéntes, aki mint szanitész az északi harctéren teljesíti kötelességét, a következő érdekes részletet írja a harctéren elesett hősök temetéséről:

Ha néha-néha újságot hoz a tábori posta és módunkban van magas kórház, aszfaltos városokról hírt kapunk ide, ahol napokig nem látunk mást, csak ormótlonoknak látszó, sziklás hegyeket és szédületesen mély hegyszakadékokat, akkor érezzük csak igazán a gyönyörét annak, mily csodásan fel-emelő érzés nekünk a hazáért küzdenünk. Mert látjuk, hogy azok, akik a csatatérről érkeznek haza, mennyi lelkesedéssel tudnak beszélni a háborúról, az otthon meghitt város falai között, mily gyorsan felejtik a harctér tenger fáradalmait és még a hősiességük elmondásánál is milyen óvatosak és szerények, nehogy egy-egy nagyobb veszéllyel fenyegetett, súlyosabb küzdelem fokozza az övéikért aggódtó otthonmaradtak szorongását. Nem akarok a lelkesedők, a hősök között ünneprontónak beállni, de az hiszem, nem ártok vele, ha a most, kartácok tűzében megacélozott fegyverek tollával íródó világtörténelem lapjait kissé a komolyabb oldalra fordítom. Három napi, szinte szakadatlan tűzés, roham, beasótság és kartácvihar után elkövetkezett az a szomorú pihenő, amelyet a csatátér halottainak eltemetése szoktak szólni! Már a kora hajnali óráktól kezdve folyik a munka. A sziklás hegyek mögül felkuszó nap első sugarai ma nem rohamozó katonák szuronyhegyein villan meg, hanem a munkás osztag asóelein. Sirt ásnak, sirokat ásnak. Mikor aztán ezzel elkészültek, akkor kezdődik a mi szomorú szerepünk: agnoszkálni a halottakat. A fősapattól automobilokon robogunk a csatátérre. A gépkocsi hullátoimegekközti stoppol. Ezer csoda, hogy el nem gázolunk néhány hullát. És férfiak, akik érző, meleg, részvevő szívvel indultak hadba, akiknek hozzátartozók vannak, akikre szakadatlanul aggódtó remegéssel gondolnak, akik otthon könnyáztatta arcokkal tudnak csak végignézni egy temetést, most egykedűien, szinte gyárilag fejtik ki éles, e célra alkalmas bicsekkel az elesettek zubbonyából a halálcédulákat. Borzalmas pusztítással vág rendeket a harcmezőn a halál kaszája a vitézek soriban. Egyik-másik katonának nyitott szájára oda van fagyva a roham lelkesítő hurráhjának utolsó szótágya; néhányan görcsösen szorítják a kezükben a fegyvert, ahogy a lövészárokból célbavették az ellenséget, amelynek puskagolyója piros epret rajzolt a vitéz homlokára. A láb néhány méternyire fekszik a lörsztől, mintha, még most is rohamban volna! Leiket dermesztően groteszk egy másik sebesült, Sapkájával együtt a koponyája negyedrésztét vitte el a srápnell. Olyan a nagy, a tátongó véres seb, mintha kacéran, félreacsapva piros sapkát nyomott volna a fejébe. Még furcsa bokréta is akadt rája. Szamárkóróból, csalámból való véres bokrétaja a mezőnek. És egyre telnek a kö-

ves, kavicsos földbe ásott gödrök. Itt ott egyik-másik már el is készült, be is hantolódott. Tiszt nyugszik alatta. A kora reggeli órák metszően hűvös szele ellenére is nehéz veriték-eppek gördülnek alá a munkásosztag embereinek homlokáról, de azért nem mulasztják el, hogy törri puskák agyából, ketéroncsolt tisztikardok pengéjéből sátorponyva madzagával feifát rögtönözzenek a sír fölé, amelynek halottját rongyolt, gyűrött, csukaszürke tisztisapka jelzi. Ezalatt a nagy gödrökön is szerényen folyik a munka. Egy sor halott, egy sor méz... megint halottak és megint egy mézszuhany!.. A csatátér egyik távolabbi részéről a hullatakarítók magasra emelt kézzel kiáltanak, integetnek felénk:

— Hé! Halló! Hé!

Odamegyünk. Három orosz katona és egy tiszt hullágya terül el a földön. A tisztet szájon csókolták egy szerelmes kartács-szilánk. Rettenetesen el van torzulva. Hát bizony ezeknek is sirt kell ásní, amit ugyancsak elkeseredetten fogad a munkásosztag. Egyáltalán nem hasonlít az imához, amit a fogaik között mormognak. De azért csak nekifohász-kodnak. Csikorognak a lapátok a kavicsos földben. Néhány méternyire fölük egy srápnell robban. Elővedt Nem nekünk volt szánva. Annnyira nem, hogy a pukkanása szinte azt mondta:

— Pardon!

A sírásó katonák felkapják a fejüket, de aztán látva, hogy nincs komolyabb veszedelem, káromkodó cinizmussal mondják:

— Disztűz, a teremtésit nekil!..

Már délre jár az idő, amikor véget ér a szomorú munka. A távolból mint haragos zivatar dühöngése, ágyuk dörgése hallatszik és mint harsány dobpergés, kattog a gépfegyver. Új csatahelyen új öldöklés folyik.

A mi munkahelyünkön hirtelen egy magasra nyujtott kard pengéje villan:

— Sorakozó!

És ott a frissen hantolt sírok előtt glédába állunk az ásós emberekkel.

— Imához.

A sapkák lekerülnek a fejekről, de a katonás, fegyelmezett feszesség minduntalan megbomlik. Hol az egyik, hol a másik katona töröli bele könnyes szemét a piszkos, csukaszürke zubbony ujjába.

Íratások, hallások.

Aki nem tudta, vagy nem hitte, milyen nagy szerepe van az emberek között a gyűlöletnek, az ebből a háborúból megtanulhatja. Nem lehet tagadni, hogy a szeretet is csodálatos nagyságokban jelentkezik épen a háború borzalmai között, mégis jó lesz egyszer észre venni, hogy valójában még mindig — kétezer év után szinte inkább, mint azelőtt — a gyűlölség az erősebbik mozgatója minden cselekedetünknek.

Ezekben a sorokban mindig valami rejtettebb, titkosabb lelki jelenségre szeretünk rátapintani, hadd próbáljuk meg most is. Mert van gyűlölet a világban, a soknál is több és senki sem tagadja, de vannak gyűlöletek, melyek a szeretet köntösében járnak, vagy annak bő szüve alatt bujkálnak. A kevésbé tudatos, sőt tudat alatti gyűlöletek ezek, melyek nyáias Janus-arcot mutatognak a világ felé, míg másik ábrázatuk, a befelé fordított, rejtett, titkolt, csak néha napján kivicsorgó mutatná igaz képüket. A háborúban ez a Janus-fej többet és élesebben viczorog, szembe néz velünk, hadd nézzünk mi is szemébe.

A szeretetnek van ilyen két képe. Egyfelől szeret, másfelől gyűlöl s mintha ez a második volna az igazabb arc, az első csak ennek vetülete. Mikor jön már el a nemgyűlölködő szeretet országa? Mikor lesz már a szeretet univerzális és egyedül-való érzése az emberfiának s nem valami velejárója a gyűlöletnek? Mikor tudjuk már szeretni, nem az ellenségünket, hanem — ami ennél tán még nagyobb dolog — a ránk közömbös emkertársunkat?

Elnézem az embereket, kiknek apjuk, öccsük, bátyjuk, fiuk, férjük vérzik a hazáért. Nagyon értem, velük érzem azt az aggódtó szeretetet, mely azokért töredezik lelkükön, de nem tudom, semmiféle olcsó bölcseséggel sem tudom fölérni, miért gyűlölnek ugyanezek azokat az embertársait, kiket sorsuk, helyzetük, vagy röviden egészségi állapotuk itthon tart?

Ezt nevezem én a szeretet másik arcának. De nem tudom, miért kell a szeretetnek gyűlölni, miért nem akar csak szeretni?

Ne is próbálkozzék senki természetes, ösztönös, érthető érzésekről beszélni nekem, hiszen a gyűlölet kétségen kívül természetes érzés, csak hogy mi épen szeretettel akarunk az ösztönös fölé emelkedni. Vagy nem az abszolút emberszeretetet prédikálják kétezer év óta Európának?

Kevés sikerrel?! O, tudom. Mert ha a szeretet magasabb rendű, átfogóbb formáit nézem, a faj, haza, vallás-szeretetet, bele kell borzadnom, hogy annyi gyűlöletet látok a szeretet alól kiáruzkodni. Nem is; a szeretet a szurrogátum, a vékony máz a feneketlen, vaskos gyűlölet felett. Ez a lényeg, az a járulék. Szerettem hazámat, fajomat, hitemet, következéské ebből, hogy másokét gyűlöljem? Ma, meg kell ezt látni, úgy vagyunk vele, hogy ez az eredeti érzés, ellenséges indulattal vagyunk minden iránt, ami nem mi vagyunk. A nagy szeretetet valójában nagy gyűlölet. Nem úgy szeretünk, hogy szeretünk, hanem úgy, hogy gyűlölünk. Jó magyar az, — sokan még fognak szidni azért az igazságért — aki nagyon, nagyon gyűlöl, teszem fel, az osztrákok. S a vallás terén nem így vagyunk?

Sok es nagy szeretettel kell mennünk a jövő elébe, gyűlölet nélkül való szeretettel. A háborút ez a felemás szeretet hozta nyakunkra, de sok szeretetet is hozott, szeretetet az ellenség iránt. Ha az igaz szeretetet hozta érdemes volt végigszenvedni.

Emberek, ne nézzétek szeretetnek a gyűlöletet s megalapítjátok Isten országát a földön.

p. i.

H I R E K.

— **Katonai kinevezés.** A király ifj. Tarányi Ferenc dr. népfelkelő hadnagyot 1914 november elsejével kezdődően főhadnaggyá nevezte ki. Tarányi Przemysl várában teljesítette hazavédő tisztét s az erősség elesetével orosz fogságba esett.

— **Idelglenes administrator.** Az ukki plebánia vezetésével Horváth János ottani káplán bizatott meg.

— **Bucszó.** Ismerőseimnek és jóbarátainak, — miután személyesen nem bucsuzhattam el — ez utón mondok Isten hozzádot. *Lustig Károly.*

— **Községi gyűlés.** Sümeg község képviselőtestülete ma vasárnap, apr. 11-én közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1) Illetőségi ügyek tárgyalása. 2) Kőbánya bérleti szerződés módosítása. 3) Közvéghid építés ügye. 4) Adorján Sándor és Vekler Mária ingatlan eladása iránt kötött szerződés bemutatása. 5) Törölt állami adók után községi pótladó törlés. 6) Behajthatatlanság címén törlendő pótladó kim. 7) Kórházi bizottság kiegészítése. 8) Községi erdőfelügyelő választása. 9) Fogyasztási cikkek árának megállapítása. 10) A húsmérés gyakorlatának szabályozása. 11) Scharf Gyula helypénzeszedési joghérlő kérvénye bérelengedés esetleg szerződés felbontása iránt. 12) Sipos Ferenc mérlegház-bérli kérvénye bérelengedés iránt. 13) Vbíró jelentése ital és husfogyasztásadó ügyben. 14. Netáni indítványok.

— **Március 15. a lövészárokból.** Harcos katonáink szívét ott a messze távolban is megdobogtatja a márc. 15. nagy emléke. Egy helybeli iparos fia, *Árvay László* így irt haza ismerőseinek róla. A nagy esztendő az 1914—15, amelynek 8-dik hónapja

djra magába foglal egy márc. 15-ét, amely visszaemlékezteti a magyar nemzetet a multra. De most nem kedélyesen, jó bor, cigányzene mellett ünnepejjük meg. A kávéházunk a lövészárok s fenyőgalyból készült hideg sátor, a zenénk fegyver és ágyudörgés. Szomorú minden. De majd lesz egyszer minden vidám, mikor a márc. 15-nek gyümölcsét le-szedhetjük. De mikor? Bizony szép hazánk gyászba ünnepli meg a márc. 15-öt. Feldu'ta idegen királygyilkos barbár nemzet szép hazánk nyugalmát. Délről, északról, keletről ellenünk irányítja fegyvereinknek gyilkos golyóit. De él még a magyarok Istene, nem hagyja el a mi fegyvereinket. Még nem cüg-gedünk el. Bizunk az Istenben. — Ha kato-nánk így irnak, ilyen erős bizodalommal 8 hónapi szenvedés után, akkor nekünk biz-nunk kell az ő kitartásukban és hősiessé-gükben.

— **Az első harctéri halott Sümegen.** Sümegen a városi kórházban, a kisdudóvóban és a püspöki kastélyban az ősz óta ápolnak a harctéren megsebesült vagy megbetegedett katonákat. Az első haláleset husvét napján fordult elő. A kórházban meghalt *Herynk* Vendel csehországi 21 éves katona. Mint be-teget hozták Sümegre, itt a városi kórházban helyezték el, ahol a leggondosabb orvosi ápo-lás sem tudta megmenteni az életnek; a tü-dőgyulladás megölte. Husvét másnapján délu-tán temették el. Lukonich Gábor dr., a kór-ház igazgatója fényes temetést rendezett a harc áldozatának, közönségünk pedig impo-zans részvételével fejezte ki tiszteletét az el-hunyt ifjú katona iránt. Ott pihen a sümegi szép temető közepén az ifjú harcos, legyen neki könnyű a magyar föld.

— **Az anyakönyvből.** 1915. első ne-gyedében Sümegen született 42, meghalt 32 egyén, a szaporodás 10. Házasságot csupán 1 pár kötött. A háború tehát szinte teljesen megszüntette a házasságkötéseket.

— **Vasutas árvaház Keszthelyen.** Mint értesülünk, a Magyar Vasuti és Hajó-zási Club vezetősége áldásosnak ígérkező nagy munkán fáradozik. Ugyanis a háború lezajlása után a Balaton kies vidékén, Keszthely városában vasutas árvaházat óhajt lé-lesíteni. Ha e szép terv sikerül, ugy ez lesz a második vasutas árvaház hazánkban.

— **Öngyilkosság.** *Berczelly* Kálmán dr. volt sümegi járásbíró f. hó 3-án Gyöngyö-sön föbelötte magát. Temetése f. hó 5-én nagy részvét mellett történt meg. Idegbaja adta kezébe a fegyvert. *Berczelly* dr. bírób-an a bírói kar komoly, tehetséges tagját veszítette el. Minket is fájdalmasan érintett a szomorú tragédia.

— **Áldozunk néhai Németh János sümegi plebános emlékének.** Vida János sármelléki, Tamássy István kiscsörbői, Horváth Mihály tabi plebánosok, mint az elhunytak volt képlánjai, koszorúmegváltás címen 20—20, összesen 60 koronát bocsáj-tottak a vöröskereszt rendelkezésére. Ime a főúristelendő urak mily szép követésre méltó példát adnak, midőn nemes szívük sugallatá-ból melldözve a külsőséget, megragadják az alkalmat, hogy a harcban megsebesült szen-vedő katonák jó ápolásban és jó ételmezés-ben részesülhessenek.

Felhívás. A földmivéltési miniszter fel-hívja az előljárókat, tanítókat, hassanak a népre, hogy minden talpalattnyi föld munka alá vétessék. Vegyék ki részüket a munká-ból asszonyok, leányok, a munka nemesül! Viszont kerülnünk kell minden mellőzhető kiadást, filléreinkre szüksége van a hazának. Adjon akinek Isten adott, eme rém drága időben a betegek, a vak katonák számára. A vöröskereszt alapszabályai és magasztos hivatása érzetében híven köveit, köelmeit szentül teljesíteni lelkiismeret parancsának

ismeri és tartja. Éles Károly a vak katonák részére 5 koronát, Talabér Károlyné 2 koro-nát küldött hozzánk. A közvetítést szívesen tesszük s származatjuk Budapestre. Köszö-net a vöröskereszt egyelet nevében. Sümeg, 1915 április 10. — Özv. *Tóth* Lajosné pénztáros, *Bánfi* Alajos elnök.

— **A sümegi hadikórház.** A hadikór-ház sebesültjeinek ételmezése javításához a husvét hetében hozzájárultak a következők: György Elekné 5 K, Talabér Károlyné 4 K, Licsár Anna 1 K, Bachinger Imréné K. Egy jótékony hölgy gyűjtése: 4 K 40 f. Ételme-cikket adtak *Riszner* Ferencné, *Geiger* Já-nosné, *Sümegi Tivadár*, *Nagy Lajosné*, *Weisz* Ignác, *Kiss* Antál, *Molnár* Józsefné, *Varga* Ferenc, *Szele* Kálmáné, *Szatmáry* Ferenc, özv. *Németh* Istvánné, *Fischer* Mórné, *Varga* Ferencné, *Kovács* Mihályné, *Jámbor* Miklósné, *Barkóczy* Károly, *Hochsült* Ferenc, *Klein* Mór, *Császár* Gáborné és egy jótékony urnó gyűjtése különböző élelmicikkekben. — Egy kis cserkész csapat is segiti munkájával a hadi-kórházat, most a kertészkedést gyakorolják és két napi munkájukat már is (8-án) a jó Isten áldása öntözi. A burgonyát elrakták és a konyhai vetemény egy részére is megásták a földet. E derék munkások eddig: *Vendel* Aladár, *Wlassits* Dező, *Kohn* László, *Szat-máry* Árpád, *Gaal* Károly, *Rózsa* László, *Nagy* Árpád, *Szabó* Zsiga, *Farkas* Jenő, *Lukács* Lajos, *Faragó* Géza, *Reininger* Ferenc, *Wirth* László, *Gérecz* Károly. A mai kornak, a jelen életének eme megértése és a mi fiainknak hozzájárulása a munkához: meg-elégedéssel tölt el bennünket és bizalmunkat neveli a jövőben. Az önkéntes ápolónók mind-ent halásan köszönnék. — *Kellemen* Ká-rolyné drné.

— **Hirtelen halál.** *Dörnyei* Péter 58 éves sümegi faraktárkezelő husvét másnapján részt-vett a fél 8 órai misén a plébánia templom-ban. A miséről kijövet a polg. leányiskola előtt erős orrvérzés lepte meg. Mikor a *Márkus* ház elé ért, halva rogyott össze.

— **Adományok.** A vöröskereszt egyelet által ápolott katonák részére adományoztak: A szt. ferencrendű zárdafőnök a husvétii ünnepekre 100 db. szivart, 100 cigarettát. *Süvegh* Margit urhölgy 300 db. cigarettát, *Fromvald* Károly 3 és fél kgr. sertéshust, özv. *Schultz* Ferencné három csomag makarónit, ugorka és paradicsomot adományozott. Halás köszönet érte. Sümeg, 1915. április 10. — *Az elnökség.*

— **Vesztett kutya.** *Cafit* Ferenc sümegi lakos kis 6 éves leányát, *Anna* kezét f. hó 8-án a vágóhid mellett egy kóbor eb össze-marta. A fut át a *Bárdi*otagon a majorgazda agyonlőtte. Vesztett volt. A kislányt fölvitte anyja a *Pasteur* intézetbe. A hatóság a ku-tyákra 40 napi zárt rendelt el.

— **Kiütéses himlő-járvány a perlaki járásban.** A perlaki járásban a kiütéses himlő járványosan fellépett. Eddig már több halottja is van a járványnak. A hatóságok erlyes intézkedéseket foganatosítottak a jár-vány terjedésének megállítására.

— **Balaton-tavi gőzhajózás.** A Balaton taván április 1-en megindultak a hajójáratok egyenlőre Balatonboglár és Révfülöp közt naponként kétszer. Az első hajó Balatonbog-lárról indul d. e. 11 óra 45 perckor, a má-sodik pedig ugyanonnan este 6 óra 45 per-cor. Révfülöpről indul d. u. 12 óra 10 per-cor és este 7 óra 15 perckor. A hajójár tok csatlakoznak a déli vasut és a máv. menet-rendjéhez.

— **Beszűntetik a trafikokat a sza-tócsüzetekben és italmérésekben.** Rendelet jött a pénzügyminisztértől a zala-egerszegi pénzügyigazgatósághoz, hogy a trafikengedélyt ezután csakis olyan egyének-nek lehet kiadni, akik kizárólag dohányjőve-

dékek eladásával foglalkoznak és ezeknek is csak abban az esetben, ha üzleteiket a fo-gyaszti közönség érdeke szerinti, forgalmi központban akarják megnyitni. Ennél fogva ezután azoknak a kereskedőknek, akik a tra-fik eladást csak mint másodrangú kereseti foglalkozást üzik, új trafikengedély nem lesz kiadható. Sőt a régieket is redukálni fogják azáltal, hogy cégváltozás esetén az új tulaj-donosra nem lesz átruházható a régi tulaj-donos trafikjoga. A pénzügyminiszter ugyan úgy vélekedik, hogyha a dohányneműket külön árúsítják, több ember jut existenciá-hoz s a dohányneműeket higiénikusabban le-het kezelni.

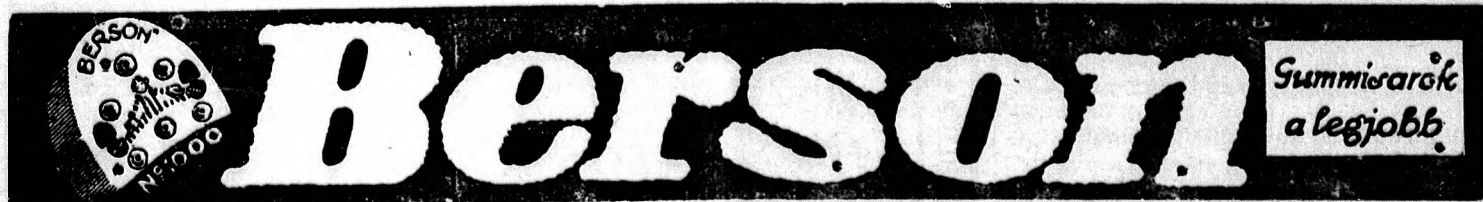
— **Az önkéntesek bevonulása.** A honvédelmi miniszter még február 26-án el-rendelte, hogy a magyar szentkorona orszá-gaiban az egyetemi tanulmányaikat végző 1895. és 1896. évi besorozott egyévi önkén-tesek, valamint az 1891. évi születésű háború tartamára belépett önkéntesi karpaszomány viselésére jogosult önkéntesek április 15-én vonulnak be. Mivel azonban ugyanez évfolya-mok bevonulására a határidőt még nem ál-lapították meg és április 15-től már csak néhány nap választ el, a miniszter most az április 15-iki behívásra vonatkozó rendeletet megváltoztatta és elrendelte, hogy az önkén-teseket ugyanarra a napra hívják be, amelyikre az 1891. és 1895. és 1896-iki évfolyamokat.

— **Nem szabad vadászni.** A földmi-veléltési miniszter rendeletet adott ki, amely-ben a hatóságokat felhívja, hogy a vadászati tilalmat szigorúan ellenőrizzék és minden rendelkezésre álló eszközzel torolják meg a visszaéléseket. — A vadászó közönség egy része ugyanis nem tartja meg a vadászati tilalmat azzal az ürüggyel, hogy élelmiszér-hiány van, vagy hogy kórházak számára va-dásznak.

— **Zalaiak kivándorlása Amerikába.** Zalamegyéből az utóbbi tíz év alatt több mint 15 ezer munkás vándorolt ki Ameriká-ba. Mivel itthon a munkáskezek a háború miatt nagyon megfogyatkoztak, már most kellene intézkedni, hogy az Amerikában élő véreink a háború után azonnal visszatérhes-senek édes hazájukba.

— **Zalai bakák szökése orosz fog-ságból.** Négy halálra fáradt elcsigázott hon-véd jelentkezett a napokban a székesfehérvári 17. népfelkelő gyalogezred parancsnok-ságánál és elmondták, hogy az orosz fog-ságból szöktek meg. A honvédek névszerint: *Pillár* Pál, *Szabó* András, *Posznik* József za-latárnoki és *Máj* Péter somogyszöllősi népfelkelők, így adták elő fogságba jutásuk és viszontagságos szökésük történetét: Január 1-én történt, hogy a kárpáti harcokban egy kisebb előőrsünket az oroszok elfogták. A foglyokat, köztük a négy népfelkelőt is, Oroszország felé szállították. Január 11-én Brodyba értek, ahol egy hatalmas, rozoga istállóba szállásolták el őket. Első dolguk volt kikémleni a helyzetet. Megtudták, hogy csak néhány ember vigyáz rájuk és azok is alszanak az őrhelyen. Éjjel kiosontak a sza-badba és hason csuszva csakhamar lőtávo-lon kívül jutottak, azután pedig egész éjjel futva menekültek visszafelé, Galícia belse-jébe. Két heti fáradságos bujkálás után si-került keresztül jutniok a Kárpátokon. A menekülők jelentkeztek a legközelebbi hadosztály parancsnokságánál, ahol elmond-ták a történeteket és a parancsnok intézke-désére Székesfehérvárra utaztak, honnan ez-redükhöz továbbították őket,

Felelős szerkesztő és kiadó:
Horvát Gábor cég Horvát Imre.
Szerkesztőtárs: Németh Böske.

Gulliver

A prima
kaucsuk
cipősarok

kaucsuk sarkok
királya

gyedőkével olcsó, mert kaucsukból készült.

A nagy háboru írásban és képben

füzetenkint 40 fillérért kapható

Horvát Gábor

könyvkereskedésben, Sümegen.

Steckenpferd- liliomtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a Elbe

egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szepítő ellen elismert hatásúval fogva a 98- és szépség gondozásában való föltelhatatlanságáért. Ezernyi elismeréssel! Sok leguagyobb kiténtetés! Bevásárlásnál óvatosság! Úgyel, jen nyomatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 80 fillérért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszerüzletekben stb. — Hasonlóképpen kiténtő Bergmann Manera liliomkrémje (70 fillér egy tubus). Kiténtő szer női kezek gondozására.

PAPIR szalvéták

fehér és színes
100 darab K 1:50-től
K 3:50-ig.

Kapható: **Horvát Gábor**
papirkereskedésben Sümegen.

M EGÉRKEZTEK

a legújabb divatu bécsi
NŐI KALAPOK,

melyek a legnagyobb
választékban és jutá-
nyos áron kaphatók:

Szijártó Györgyné
női kalapüzletében,
= Sümegen. =

Nagy választék gyéskalapokban.
Átalakítások elfogadtatnak.

Hirdetéseket

jutányos arakon elfogad
a kiadóhivatal.

A „PEROCID“ r é z g á l i c o f.

a peronospora elleni vé-
dekezésben felülmulja a

Az összes peronospora
elleni védőfolyadékok kö-
zött a legmegbízhatóbb,
legolcsóbb és legtökéle-
tesebb. — Részletes
ajánlatokkal szolgálnak
a vezérelárusítók: =

SCHWARCZ ÉS TAUBER
nagykeres-
kedők, NAGYKANIZSA.

Mielőtt

bármelyik új épüle-
tét betetőznél vagy
használnak pótlá-
sába belekapna, kérjen a lakóházak,
istállók, kamara, pajta, ólak és egyéb
épületek befödésére szolgáló kátrányos
és meszeleni való aszfalt bitumen kö-
fedéllemezből mintát, mely még a leg-
olcsóbb zsuppnál is olcsóbb, de amel-
lett emberéleten át eltart. Hogy biz-
tos és célszerű, kitűnik abból, hogy
tűzbiztosítása a cserépnél is olcsóbb,
sőt mert könnyű tető készül belőle,
vékonyabb fal és könnyebb gerendá-
zat szükséges, tehát ez is nagy meg-
takarítás. Bárkinek szívesen nyújt fel-
világosítást s ingyen ad mintát

Würzburger Jakob nagykereskedése
SÜMEGEN.

Orvosok

bizonyítják, hogy a legkitűnőbb
köhögés elleni gyógyszer

Kaiser-féle
Mell-Karamellák
a „3 fenyővel“

MILLIÓK használják

Köhögés

rekedtség nyálkaság, katarus, fájó
torok, számarhurut, valamint elő-
vigyázatból megfűlés ellen, leg-
célszerűbb minden **harcosnak!**

6100 közjegyzőileg hitelesi-
tett bizonyítvány or-
vosoktól és magánosoktól bizo-
nyítják **biztos hatásukat!** É-
vagyverjesztő, jóízű bonbonok.
1 csomag 20 és 40 fillér, doboz
60 fillér. Háborús doboz 30 fillér.

Kapható **M. KOSSA GUSZTÁV**
gyógyszertárában Sümegen.
Valamint minden gyógyszerárban.

EGY MILLIO (1,000.000) HADIFOGOLY!

Ezen óriási eredmény valóban a legjobban jellemzi, szövetségű
csapataink hősiességét. A foglyok azonban sajnos nem
jönnek egyedül. Kisérőiket mindenféle betegség képezi és a ragály-
veszedelem nemcsak katonáink, hanem a népességre nézve is nagy.

Az állam ugyan megtett minden elképzelhető óvintézkedést, hogy
a tömegbetegségeket elhárítsa tőlünk, de azért szabály minden emberre
nézve az elővigyázatosság, hogy saját és polgártársai egészségét meg-
védje. Kényelmes és olcsó óvszer, *kolera, tifusz és vérhas* ellen az

„Ulida“ fertőtlenítő szappan,

mely erősen fertőtlenít, legnagyobb mosóerő, maró hatás nélkül és a
betegség csirait elpusztítja. — Kapható darabonként 70 fillérért

WÜRZBURGER JAKAB kereskedésében SÜMEGEN.

Carbolpor, carbolsav, állandóan raktáron.

„ULIDA“ fertőtlenítő szappan nélkülözhetetlen.

Küldjünk katonáinknak Ulida fertőtlenítő szappant.